

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Referuntur propositiones damnatæ, & aliorum placita circa earum
intelligentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

Nevo. iuris, Alexander de Nevo, Præpositus,
 Præposit. Henricus, Raynerius, Friburgo, Asten
 Henric. sis, Angelus, Rosella, Sylvester, Tabie-
 Rayner. na, Armilla, Turrecremata, Gaeta,
 Friburg. Gregorius Lopez, Perez, Matienzo, &
 Asten. Vgolinus. Et ideo Authores Societa-
 Angel. tis stant pro hac sententiâ. Ita ultra
 Rosela Thom. Sanchez, & Enriquez lib. 11.
 Silvest. cap. 4. num. 2. Toletus in Sum. lib. 7.
 Tabiena. cap. 24. num. 2. Tannerus quæst. 6. de
 Armilla. Matrim. dub. 3. n. 42. Fagundez in 6.
 Turrecr. præc. decal. lib. 6. cap. 3. num. 5. Præpo-
 Gaeta. situs quæst. 6. de Matrim. dub. 23. num.
 Gregor. 172. Amicus disp. 26. de Matrim. sect.
 Perez. 3. n. 36. Dicastillo disp. 9. de Matrim.
 Matienz. dub. 2. num. 14. Conink disp. 34. de Sa-
 Vgolin. cram dub. 1. num. 12. & quam plures
 Th. Sâch. alij.
 Enrig. 62. Cum ergo hæc sit sententia
 Tolet. Sanctorum Patrum, & quam agmine
 Tanner. facto secuti sunt Theologi, & iuris-
 Fagund. prudentes, dicendum est, id esse suf-
 Præpositi. ficiens motivum ad damnationem
 Amicus. oppositæ doctrinæ. Et autoritas pau-
 Dicastill. corum, qui tenuere oppositam opi-
 Conink. nionem absque vrgenti fundamento,
 reputari debet levis momenti; ideoque
 dare non potuit probabilitatem suæ
 opinioni.

63. Ratio autem, quæ suffragatur communi doctrinæ, est moraliter evidens. Est enim evidenter dissonum rationi invertere ordinem intrinsicum à natura constitutum pro conservatione speciei humanæ: sed qui vititur copula coniugali propter solam voluptatem, invertit eum ordinem: ergo est dissonum rationi vti copula coniugali propter solam voluptatem, atque adeo peccatum saltem veniale. Minor patet: nam voluptas cõstituta est à natura in ordine ad copulam coniugalem, & procreationem prolis pro conservatione speciei: ergo invertit ordinem naturæ, qui non ordinat voluptatem ad copulam coniugalem, sed potius copulam cõiugalem, ad voluptatem capiendâ.

64. Confirmatur. Nam omnia delectabilia, quæ in vsum hominis veniunt, ordinantur ad aliquam huius, vitæ necessitatem sublevandam, tamquam ad finem; vt loquitur S. Thomas citatus cap. 1. art. 3. quæst. 2. ergo voluptas, quæ intervenit in copula, ordinatur ad necessitatem conservationis speciei tamquam ad finem: ergo pervertit hunc ordinem, qui ordinat copulam ad voluptatem.

65. Et ex his patet ad quintam quæstionem, an sit peccatum veniale vti copula coniugali propter finem aliquem matrimonio extraneum? V. g. propter consequendum à coniuge aliquod donum, vel propter aliud commodum. Nam ex dictis patet, si fiat solum propter eum finem, esse culpam saltem venialem; quia deseritur finis intrinsecus eius operationis, & assumitur solus finis extraneus. Id enim rationi dissonat.

DISERTATIO. VIII.

Anteneamur diligere proximum actu interno, & formali; & an possimus præcepto diligendi proximum satisfacere per solos actus externos?

CAPVT I.

Referuntur propositiones damnatæ, & aliorum placita circa earum intelligentiam.

NON EGET SVMMARIO.

I Decima ex damanatis propositio hæc est: *Non tenemur proximum diligere actu interno, & for-*

SUMMARIVM.

formali. Valdecim est: *Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.* Ex quarum propositionum damnatio ne habetur, admittere nos debere tam quã doctrinam certam, præcepto diligendi proximum, Non satisfieri per solos actus externos, sed manere obligationem diligendi illum actu dilectionis interno, & formali.

2. Quam varia sint hominum ingenia, & iudicia, clarè conspicitur in eo, quod Filguera in expositione propositionis. 10. pag. 64. citat. P. Suarium pro opinione damnata; Lumbierius vero tom. 3. Sum. in exposit. eiusdem propositionis num. 1802. pag. 1125. eundem Suarium pro contradictoria opinionis damnata.

3. Vt Filguera suadeat, sententiam Suarij esse propositionem damnatam refert verba eiusdem disp. 5. de Charit. Sect. 4. n. 4. huius tenoris. *Dico, quod spectat ad exercitium internorum actuum, PER SE non obligari nos ad illum actum eliciendum, in illo SISTENDO, id est, propter amandum tantum, sicut diximus de amore Dei. Hinc fit, hunc amorem internum solum cadere in præceptum, vel quando necessarius est ad opus externum, & beneficium proximo præstandum, vel ad vitandum odium, & offensionem proximi.*

CAPVT. II.

An vi huius decreti maneat damnata opinio docens, dari obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis proximi in occasiombus necessarijs; non tamen esse obligationem per se, extra occasiones necessitatis proximi?

Quot quæstiones discutienda veniunt? n. 4.

Propositio in titulo posita non damnatur expresse. n. 5.

Propositio damnata non ponit obligationem per se. n. 6.

Propositio, de qua loquimur, & propositio damnata non sunt æquivalentes. n. 7.

Propositio, de qua loquimur, non infert propositionem damnatam; & ideo non damnatur virtualiter. n. 8.

An sit virtualiter damnata ex eo, quod infertur ex damnata. n. 9 & 10.

Alius modus inferendi propositionem damnatam rejicitur. num. 11. & 12.

Explicatur amplius sententia Suarij. n. 13. & seqq.

4. **E**X proxime dictis constat Filguera non putare, eam propositionem, quam docuit P. Suarius, manere damnatam, quia quamvis admittat obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis proximi, dicit, eam non esse obligationem per se. Circa quam materiam duæ quæstiones discutiendæ veniunt. Prima, an ea opinio illorum Doctorum damnata maneat expresse, aut virtualiter, quam discutiemus primo loco. Secunda, quam in cap. 4. examinabimus, est, quænam sententia sit vera, aut probabilior, an ea, quæ ponit eam obligationem per se; an quæ ponit illam per accidens.

5. Dicendum tamen est primo. Propositionem in fronte huius capituli præfixam, atque adeo opinionem Suarij non subiacere expresse damnationi in hoc decreto contentæ. Probat primo. Opinio damnata est illa, quæ negat obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis